

ZASADY REALIZOWANIA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze / art. 50 ustawy o pomocy społecznej /

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U.2018.1508 z póź. zm),
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (tekst jednolity Dz. U. 2017. 1788)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U.2018.1358)
4. Uchwała Nr XXXVIII/338/17 Rady Miejskiej w Radłowie z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Przysługuje:

1. Osobie samotnej*, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni (rodzice, dziadkowie), zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki) nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze organizuje Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radłowie.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.

Wymiar i zakres przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia świadczeniobiorcy, jego sytuacji rodzinnej oraz sytuacji materialnej jego rodziny, ustalonej przez pracownika socjalnego w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb

wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są przez kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radłowie na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, a także:

- członków rodziny lub sąsiadów,
- lekarza,
- pielęgniarkę środowiskową,
- pracownika socjalnego MGOPS

za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane także z urzędu po otrzymaniu przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radłowie informacji o osobie, która wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Pierwszeństwo przy przyznawaniu usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych mają osoby samotne, osoby samotnie zamieszkujące nie posiadające osób zobowiązanych do alimentacji oraz rodziny, w których wszyscy członkowie wymagają pomocy z powodu niepełnosprawności wynikającej z wieku lub choroby.

W szczególności uprawnionymi do korzystania z usług opiekuńczych są:

- osoby obłożnie chore o najwyższym stopniu dysfunkcji organizmu,
- osoby z częściową sprawnością ruchową, niezdolne przejściowo bądź trwale do samodzielnej egzystencji,
- osoby z ograniczoną sprawnością z powodu wieku lub inwalidztwa, częściowo zdolne do zaspokajania potrzeb, lecz wymagające pomocy przy wykonywaniu bieżących, codziennych czynności domowych.

* osoba samotna to zgodnie z art.6 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej osoba samotnie gospodarująca, niepozostająca w związku małżeńskim i nieposiadająca wstępnych i zstępnych

Tryb udzielania usług opiekuńczych

O pomoc w formie usług opiekuńczych można zwrócić się do ośrodka pomocy osobiście lub telefonicznie. Wymagane jest zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia uzasadniające korzystanie z usług i zalecaną przez lekarza pielęgnację. Po zgłoszeniu pracownik socjalny w odwiedza osobę oczekującą pomocy w jej mieszkaniu i przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy podczas którego ustalony zostaje zakres usług i na tej podstawie wydawana jest decyzja o przyznaniu usług opiekuńczych. Należy zaznaczyć, że osoba w rodzinie wymagająca opieki i pomocy w pierwszej kolejności powinna oczekiwać jej od osób najbliższych. Procedura przyznawania usług jest taka sama jak w przypadku osób samotnych, ale dodatkowo przeprowadzany jest rodzinny wywiad środowiskowy u osób zobowiązanych do alimentacji (rodzice, dzieci). Usługi opiekuńcze u osoby w rodzinie mogą być przyznane, o ile ośrodek pomocy społecznej dysponuje wolnymi godzinami. Rada Miejska określa, w drodze uchwały, szczególne warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze. Koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych w ramach zadań własnych od stycznia 2019r wynosi 14,70 zł. Koszt za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach zadań własnych od stycznia 2019 r. wynosi 30,00 zł

Zakres usług opiekuńczych:

Czynności pielęgnacyjne:

1. utrzymanie higieny osobistej świadczeniobiorcy tj.

- toaleta chorego - pomoc przy kąpieli - zmiana bielizny osobistej i pościelowej - prześcielenie łóżka Czynności gospodarcze:

1. utrzymanie w czystości pomieszczeń, w których przebywa świadczeniobiorca, a w przypadku zamieszkiwania z rodziną, utrzymywania w czystości pomieszczenia zajmowanego przez świadczeniobiorcę: - mycie okien (1 raz w kwartale) w pokoju świadczeniobiorcy - sprzątanie przy użyciu sprzętu zmechanizowanego (1 raz w tygodniu) - pranie bielizny chorego

- przynoszenie opału - palenie w piecu (utrzymanie odpowiedniej temperatury w pomieszczeniu zajmowanym przez świadczeniobiorcę) 2. przygotowywanie i pomoc w spożywaniu posiłków 3. zakup artykułów spożywczych i przemysłowych 4. zakupy niezbędnych artykułów na potrzeby chorego

Inne czynności wynikające ze stanu chorego:

1. zgłaszanie wizyt lekarskich 2. realizacja recept

3. zapewnienie kontaktów z rodziną i otoczeniem w miarę możliwości

4. wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych zleconych przez lekarza

Załatwianie spraw związanych z bieżącą organizacją życia podopiecznego :

1. uiszczanie opłat 2. prowadzenie podręcznego zeszytu wydatków

Dokumenty:

1. Protokół z ustnego zgłoszenia wniosku lub pisemny wniosek o przyznanie usług opiekuńczych

2. Dowód osobisty lub dokument potwierdzający tożsamość – do wglądu 3. Zaświadczenie lekarza o konieczności pomocy ze strony drugiej osoby

4. Zaświadczenie o potrzebie świadczenia takich usług - w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych 5. Zaświadczenie lub oświadczenie o wysokości osiąganego dochodu osoby lub rodziny z

miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o usługi opiekuńcze 6. Decyzja emerytalna/rentowa

7. Oświadczenie o stanie majątkowym 8. Oświadczenie o uzyskaniu /lub braku/ jednorazowego dochodu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Procedura postępowania:

1. Osoba ubiegająca się o usługi opiekuńcze składa pisemny wniosek z wymaganą dokumentacją w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radłowie. Wniosek złożony w formie elektronicznej (poprzez platformę e-PUAP) powinien być opatrzony bezpiecznym podpisem lub profilem zaufanym. 2. Wniosek jest rejestrowany i przekazywany pracownikowi socjalnemu z danego rejonu. 4. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w umówionym terminie /zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku/ w miejscu zamieszkania wnioskodawcy 5. Wywiad środowiskowy wraz z wymaganą dokumentacją stanowi podstawę do wydania decyzji administracyjnej o przyznaniu usług opiekuńczych bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku. 6. Wymiar i zakres przyznawania usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, miejsce ich świadczenia, wysokość odpłatności ponoszonej przez świadczeniobiorcę określa każdorazowo w decyzji administracyjnej kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radłowie.

7. Przekazanie decyzji administracyjnej wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru 8. Stronie niezadowolonej z podjętej decyzji lub w przypadku decyzji odmownej przysługuje prawo do wniesienia odwołania za pośrednictwem Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radłowie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Tarnowie ul. Bema 17 33-100 Tarnów w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, które to odwołanie składa się w formie pisemnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radłowie .

Postępowanie nie podlega opłatom.

WYMOGI ODNOSZĄCE SIĘ DO OSÓB ŚWADCZĄCYCH USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

1. Usługi opiekuńcze wykonywane są przez pracowników zatrudnionych na stanowisku opiekunki domowej, opiekunki środowiskowej lub starszej opiekunki środowiskowej.

2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

3. Osoba świadcząca usługi opiekuńcze zobowiązana jest do

- wykonywania czynności opiekuńczych z należytą starannością

- wspomagania osoby korzystającej z usług w wykonywaniu czynności, aktywizowania jej (a nie wyręczania),

- dbałości o dobro osoby korzystającej z usług, w tym jej bezpieczeństwo oraz mienie
- zachowania w tajemnicy informacji na temat osoby korzystającej z usług i osób stanowiących jej najbliższe otoczenie, uzyskanych w toku świadczenia usług opiekuńczych,
- rzetelnego i terminowego rozliczania się z powierzonych przez osobę korzystającą z usług środków pieniężnych z przeznaczeniem na dokonanie zakupów i płatności,
- uwzględniania woli osoby korzystającej z usług w zakresie sposobu wykonywania konkretnych czynności opiekuńczych jeśli nie koliduje ona z ogólnie przyjętymi normami i obecnymi standardami życia,
- współpracy z pracownikiem socjalnym i pielęgniarzką środowiskową przy opracowaniu i realizacji pracy z osobą korzystającą z usług
- ustawicznego podnoszenia wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych

4. Kompetencje (w tym kwalifikacje) osób świadczących usługi opiekuńcze:

Opiekunką może być osoba, która posiada:

- predyspozycje do pracy w roli opiekuna
- przynajmniej minimalne doświadczenie w opiece nad osobami starszymi lub niepełnosprawnymi
- dobry stan zdrowia
- tzw. miękkie umiejętności takie jak: empatia, cierpliwość, wyrozumiałość, komunikatywność, odporność na stres i asertywność.

Radłów, dnia 01.01.2019 r.